

Mestská akupunktúra

Piešťany

A stylized map of Piešťany, Slovakia, showing the city's layout and the Danube River. The map is rendered in shades of gray, with the river highlighted in a thick, dark red line. Several black dots are scattered across the map, representing acupuncture points. The dots are located in various parts of the city, including the center, the riverbank, and the northern and southern areas. The title 'Mestská akupunktúra' is written in a large, black, sans-serif font at the top left, and the name 'Piešťany' is written in a smaller, black, sans-serif font below it. A list of names is provided in the bottom left corner.

Adela Klíčová

Eva Rohoňová

Nikola Beim

Lívia Gažová

Pavol Pilař

Matthias Arnould

O projekte

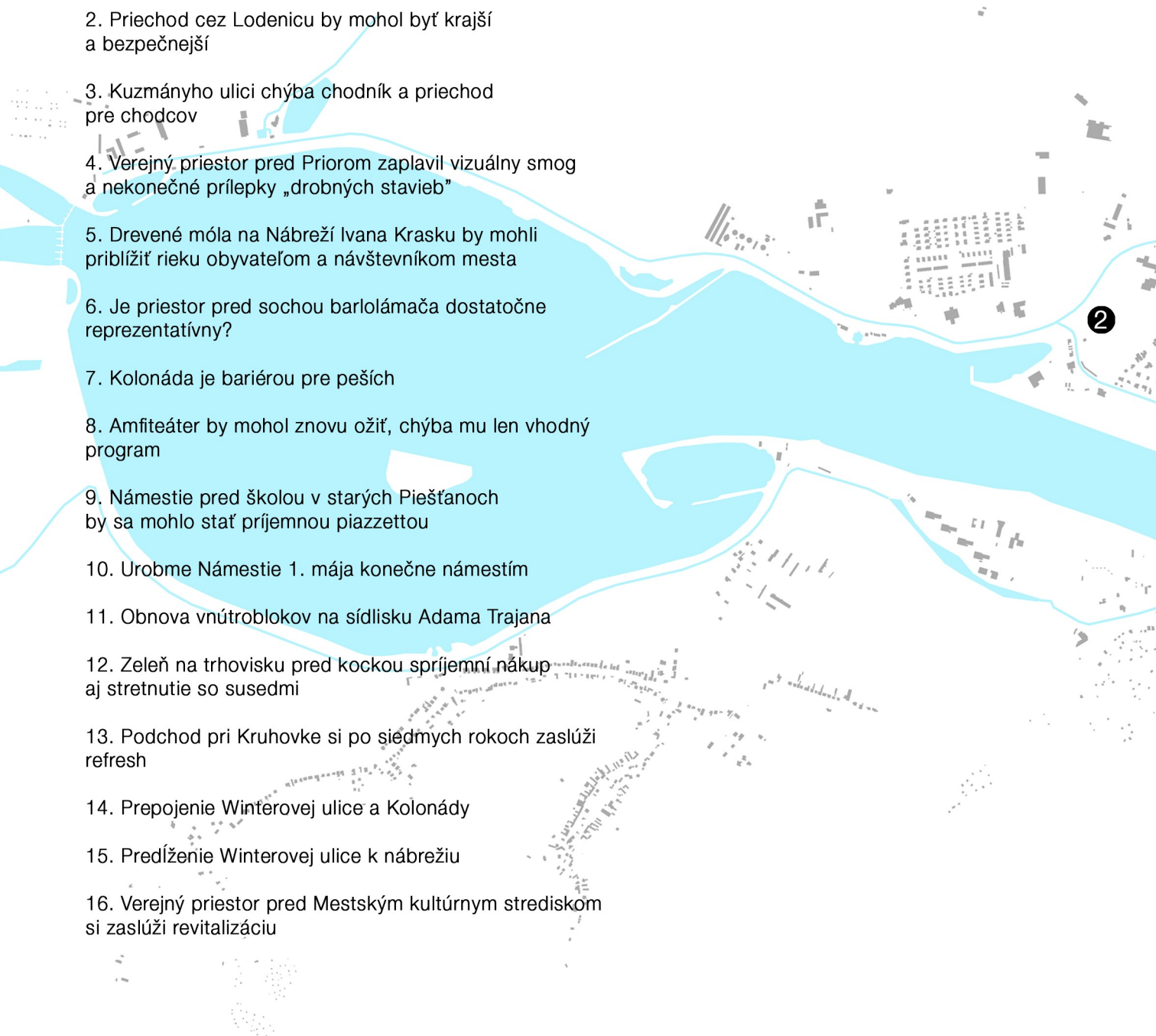
V projekte Mestská akupunktúra sme sa venovali malým zásahom vo verejnom priestore Piešťan. Zmapovali sme kolízne body, všímali sme si miesta s potenciálom, pomenovali ich problémy a navrhli rýchle riešenia. Namiesto veľkých rozvojových projektov sme sledovali bežný život v meste a snažili sa nenáročnými zásahmi pozdvihnúť kvalitu verejného priestoru. Rovnako ako liečitelia pri umení akupunktúry sme vytipovali a “opravili” konkrétne body. Orežanie kríkov, preorganizovanie dopravy, pridanie mobiliáru alebo obnova povrchov nie sú nákladné, ale priestor, v ktorom sa obyvatelia Piešťan denne pohybujú, dokážu okamžite zmeniť.

Koncept malých zásahov do verejného priestoru nie je ničím novým. Mestá v zahraničí ich aplikujú s úmyslom rýchlej a lacnej premeny priestorov alebo odskúšania zmien “nanečisto”. Instantné námestia vytvárajú prenosnými stoličkami, farbou vytvoria z ulice pešiu zónu. S malými zásahmi začínajú experimentovať aj slovenské mestá. Vlna nadšenia okolo projektu Mestské zásahy, ktoré v minulých rokoch prebehli vo viacerých mestách, začína ovplyvňovať nielen fyzický priestor, ale i politiku a zmýšľanie obyvateľov.

Rovnako ako pri Mestských zásahoch, aj nápady v piešťanskom projekte Mestská akupunktúra sledujú princípy budovania miest pre ľudí. V našich návrhoch dostali prednosť chodci, cyklisti a zraniteľné skupiny obyvateľov. Dbali sme na mestotvornosť, pohodlný pohyb a malé detaily, ktoré spríjemnia život v malomeste. Vyberali sme lokality v centre aj mimo neho, miesta využívané seniormi, rodičmi, deťmi. Výsledkom je 16 malých zlepšení, na niektorých sme spolupracovali aj so študentami Katedry architektúry Stavebnej fakulty STU. Veríme, že naše nápady padnú na úrodnú pôdu a stanú sa podkladom pre občianske či komunitné projekty, participatívne rozpočty, architektonické súťaže alebo investičné projekty mesta. Zo všetkého najviac však dúfame, že projekt Mestská akupunktúra prispeje k debate o kvalite verejných priestorov v meste Piešťany.

Na projekte sa podieľali architekti a architektky pôvodom z Piešťan: Matthias Arnould, Nikola Beim, Lívia Gažová, Adela Klčová, Pavol Pilař a Eva Rohoňová.

1. Priestor pred vilou Dr. Lisku by mohol byť atraktívnejší
2. Priechod cez Lodenicu by mohol byť krajší a bezpečnejší
3. Kuzmányho ulici chýba chodník a priechod pre chodcov
4. Verejný priestor pred Priorom zaplavil vizuálny smog a nekonečné prílepky „drobných stavieb“
5. Drevené móla na Nábřeží Ivana Krasku by mohli priblížiť rieku obyvateľom a návštevníkom mesta
6. Je priestor pred sochou barlolámača dostatočne reprezentatívny?
7. Kolonáda je bariérou pre peších
8. Amfiteáter by mohol znovu ožiť, chýba mu len vhodný program
9. Námestie pred školou v starých Piešťanoch by sa mohlo stať príjemnou piazzettou
10. Urobme Námestie 1. mája konečne námestím
11. Obnova vnútroblokov na sídlisku Adama Trajana
12. Zeleň na trhovisku pred kockou spríjemní nákup aj stretnutie so susedmi
13. Podchod pri Kruhovke si po siedmych rokoch zaslúži refresh
14. Prepojenie Winterovej ulice a Kolonády
15. Predĺženie Winterovej ulice k nábřežiu
16. Verejný priestor pred Mestským kultúrnym strediskom si zaslúži revitalizáciu

11

12

4

16

5

9

1

3

10

13

14

7

15

6

8

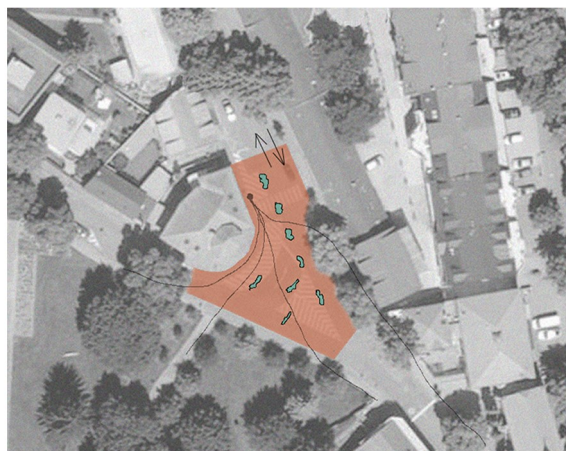
Priestor pred vilou Dr. Lisku by mohol byť atraktívnejší

Objekty verejného záujmu, akým je aj Vila Dr. Lisku, by mali byť čo najjednoduchšie prístupné a úprava okolia by mala čo najviac zdôrazňovať ich významnosť. V interiéri vily Liska sa nachádzajú výstavne priestory Balneologického múzea I. Wintera. Fasáda budovy prešla v minulých rokoch vydarenou rekonštrukciou.

Vila má vysoké architektonické kvality a vzhľadom na svoju funkciu by sme mali klásť vyššie požiadavky aj na jej okolie. Nárožné umiestnenie budovy, ktorým sa začína bloková zástavba medzi ulicami Štefánikova a Štúrova, budove ešte viac pridáva na vážnosti.

Spomínané ulice však tvoria priamo pred jej hlavným priečelím neprehľadnú križovatku, ktorú dopĺňa dopravné zebrovanie a hluchý priestor. Územie vytvára nešťastnú dopravnú situáciu, ktorá chodca iba obmedzuje a zároveň odpudzuje.

Navrhované riešenie uprednostňuje chodca, poskytuje mu v priestore komfort a dôležitosť. Projekt rekonštrukcie Štefánikovej a Štúrovej ulice by práve kvôli tomuto bodu mal prebiehať súčasne.

Návrh počíta so zrušením komplikovanej odbočky pre cyklistov zo Štúrovej na Štefánikovu ulicu, so zarovnaním celej vyzebrovanej plochy a príľahlých ciest na úroveň chodníka a so zbudovaním mobiliáru, ktorý celé miesto zatraktívni.

Nemusí tu vzniknúť hneď pobytové námestie, no vzhľadom na príľahlý park a verejnou funkciou Vily Dr. Lisku, sa to môže v budúcnosti stať. Podujatia, ktoré sa tu dejú, by mohli plynule pokračovať do exteriéru a v ideálnom prípade by sa Štúrova ulica stala slepou.

Dovtedy by sa malo aspoň pri projektovej dokumentácii na rekonštrukciu príľahlých ulíc myslieť na dôležitosť priestoru pred vilou. Plocha určená pre pohyb peších by mohla byť zvýraznená odlišnou farbou s vhodnou úpravou pre komunikácie. Osadenie

Priechod cez Lodenicu by mohol byť krajší a bezpečnejší

Krátky úsek okolo Lodenice predstavuje slabé miesto Síňavskej cyklotrasy. Kolízny bod vzniká za mostíkom pri vyústení cyklotrasy vedúcej pozdĺž Dubovej, problém pokračuje úzkym miestom pozdĺž areálu TJ Sĺňava a prechod cez parkovisko Lodenice tiež nie je ideálny.

Veľa ľudí začalo využívať obchádzkovú možnosť spodom okolo kempingu Lodnica. Tento priestor je ale v súčasnosti v zlom stave, a nazvať ho málo reprezentatívnym by bolo asi podhodnotenie situácie. Po zotmení by ste si tadiaľto zrejme cestu neskracovali. Navyše sa sem dostanú iba miestni, turistu by do lesíka asi odbočiť nenapadlo a je tak odkázaný na rozbitú cestu a uskakovanie pred autami.

Riešením by mohla byť postupná revitalizácia tohto priestoru a vybudovanie pokračovania pešieho a cyklochodníka, s napojením za mostíkom cez Dubovú. Podľa zverejnených informácií je toto prepojenie v pláne, ale kým sa tak stane, bolo by možné postupovať v menších krokoch. Z začať by stačilo jednoducho – pokosiť. Údržbe tohto priestoru nebola v poslednej dobe venovaná príliš

veľká pozornosť. Pokračovať by sa dalo zbúraním dvoch malých stavieb bývalých WC v ústí cesty smerom na Lodenicu, ktoré sú v dezolátnom stave. Už len tento zásah samotný by zlepšil priechodnosť a celkový vzhľad priestoru.

V ďalšom kroku by ideálne nasledovala obnova verejného osvetlenia (nachádza sa tu niekoľko pôvodných lúč, prípojka tu teda je). Predmetom workshopu alebo, ak chcete, príjemnej brigády, by mohlo byť zhotovenie dočasného mobiliáru, ktorý posluží do doby, kým bude možné začať s celkovou revitalizáciou.

Kuzmányho ulici chýba chodník a priechod pre chodcov

Kuzmányho ulica začína križovatkou Námestia 1. mája a končí až pri parkovisku futbalového štadióna. Napriek tomu, že ulica susedí s parkom a vymedzuje centrálnu mestskú zónu, má prekvapivo veľa nedostatkov.

Už pri ústí ulice na Námestí 1. mája chýba priechod pre chodcov. Priechod zo smeru do centra je umiestnený na stredovom ostrovčeku, teda na mieste, kde chodí len málo ľudí. Naopak, pred pekárňou, na hlavnom pešom ťahu zo starých Piešťan do centra, priechod chýba.

Pri bytovom dome na križovatkke s Pod Párovcami chodcom zasa chýba chodník. Priestor na neho existuje, ale zaberajú ho autá zaparkované kolmo, úplne v dotyku so stenou. Medzi domom a zaparkovanými autami ostáva doslova len niekoľko centrimetrov a tak okolo neho nie je možné prejsť. V kombinácii s chýbajúcim priechodom a úzkymi chodníkmi na ulici je situácia pre chodcov značne nepríjemná, nehovoriac o ťažšie pohyblivých alebo matky s kočiarimi.

Problém s chodníkmi však pokračuje aj za križovatkou. Vzhľadom na úzku cestu je chodník okolo mestského parku len na jednej strane vozovky. Nedobre urobený štrkový povrch nie je príjemný na chodenie a už vôbec nie na prejazd bicyklom alebo kočíkom. Chodci sa tomuto smeru radšej vyhnú, idú po ceste alebo cez park.

Náš návrh počíta s dvoma jednoduchými zásahmi, pridaním priechodu pre chodcov a riešením chodníka pre peších pre bytovom dome. Zmenu povrchu chodníka okolo parku rieši projekt rekonštrukcie mestského parku, preto sa mu nevenujeme.

Verejný priestor pred Priorom zaplavil vizuálny smog a nekonečné prílepky „drobných stavieb“

OD Prior bol otvorený v roku 1983 a priniesol 12 000 m² obchodnej plochy. Na miesto priniesol okrem parkoviska aj kvalitne stvránený verejný priestor. Jeho úprava v kompozičnom členení asfaltu a kamenných pásov bola doplnená ostrovmi zelene a dnes už neexistujúcim osvetlením. Priestor, ktorý niekedy mal určitú architektonicko hodnotu, sa dnes sa nekontrolovateľne zapíňa krikľavým a agresívnym vizuálnym smogom, ktoré upozadujú architektúru a čistotu pôvodného námestia.

Všetko nás tu chce osloviť, upútať, získať pozornosť, prilákať. S heslom čím bližšie k spotrebiteľovi – tým väčšia šanca na úspech, sa dimenzia vkusu posunula do obľudností. Verejný priestor zaplavujú tabule, prístavby, prílepky, v podobe reklamy a nekoncepčného umiestňovania drobných stavieb (v zmysle zákona v prípade realizácie drobnej stavby do 25m² sa nevyžaduje stavebné povolenie). Hranica a prah vnímavosti na oslovenie či skôr upútanie našej pozornosti sa v tomto priestore posúva čoraz viac za hranicu vkusu.

Pri absencii jednoznačných pravidiel umiestňovania reklamy a drobných stavieb, sa prostriedky pre jeho riešenie značne zužujú. Priestor je neudržiavaný a degraduje stále viac. No a dnes sa ku chaotickej zástavbe pridal aj nepochopiteľne umiestnený chodník, ktorý je o niekoľko centimetrov nad úrovňou námestia. Na rozľahlej ploche pred Priorom jeho poloha tlačí chodcov na kraj.

Navrhujeme preto inšpirovať sa pôvodným projektom a priestor vizuálne aj fyzicky vyčistiť. Odstrániť reklamu, prístrešky a vrátiť sa k pôvodnému kompozičnému usporiadaniu priestoru, predovšetkým k navráteniu zelených plôch. Samozrejme, myslieť aj koncepčne a vytvoriť manuál umiestňovania reklamy. Priestor pred Priorom by mohol byť dobrou prípadovou štúdiou pre reguláciu vizuálneho smogu.

Drevené móla na Nábřeží Ivana Krasku by mohli priblížiť rieku obyvateľom a návštevníkom mesta

Úsek medzi Krajinským mostom a Lodenicou má dĺžku takmer dva kilometre a poskytuje množstvo zelene po celej svojej dĺžke. Lokalita je využívaná hlavne na rekreáciu či oddych. Trasa je veľmi obľúbená medzi majiteľmi psov či bežcami práve vďaka svojmu prírodnému charakteru a izolovanosti od ruchu mesta.

Lokalite však chýba priamy kontakt s Váhom, ktorý by mohol priniesť mestu množstvo nových aktivít. Možností priamej interakcie s riekou sú obmedzené najmä kvôli voľne rastúcej a neupravenej vysokej tráve či strmému terénu, ktoré robia vstup do vody takmer nemožným.

Navrhnutím nových drevených konštrukcií, ktoré sú napojené na existujúce chodníky, sa obyvatelia dostanú priamo a bezpečne až nad hladinu rieky. Drevené móla sú lokalizované v pravidelných intervaloch medzi mostom a Lodenicou. Móla poskytujú exteriérové sedenie či schody pre potencionálny vstup do vody. Približujú obyvateľom riekou, s ktorou zvyčajne nemajú žiadny kontakt.

Móla majú využitie najmä v letných mesiacoch za účelom osvieženia čím prilákajú množstvo obyvateľov z príľahlých lokalít. Množstvo rybárov, ktorí pravidelne využívajú nábregie, majú možnosť bližšieho kontaktu s riekou a potenciálnym úlovkom. Konštrukcie plynulo pokračujú z nábregia nad vodnú hladinu nesené na betónových pilieroch. Drevené platformy umožňujú po celej svojej šírke (6-10m) výborný výhľad na riekou či kúpeľný ostrov.

Využitie nábregia pre voľnočasové aktivity vyžaduje úpravu terénu. Popri existujúcej cyklotrase je nevyhnutné upraviť aj chodníky pre peších. Preto práve navrhnutím štrkového chodníku popri nábregí môžu obyvatelia využívať danú lokalitu počas celého roku a bez komplikácií.

Je priestor pred sochou barlolámača dostatočne reprezentatívny?

Bronzová socha muža lámajúceho barlu sa stala svetoznáмым symbolom uzdravujúcej sily piešťanských kúpeľov. Na priečelí Kolonádového mosta stojí od roku 1933 a je bezpochyby najviac fotografovaným objektom kúpeľného mesta. Priestor pred ňou však dodnes vykazuje výrazné nedostatky.

Pri pokuse o odfotografovanie celej sochy barlolámača musíme kvôli záberu zísť z chodníka a cúvať meter až dva do najbližšieho kríka. Okrem iného, prerastené kríky výrazne opticky zužujú tento priestor a po večeroch nahrádzajú funkciu verejných toaliet. Kríky tiež čiastočne zabraňujú vo výhľade na nedávno zreštaurovanú Kaplnku Božského srdca Ježišovho i Kolonádový most.

Pred sochou barlolámača sa tiež denne stretávajú skupiny turistov, cyklistov, rodín a kamarátov. Už pri menšej skupine však dochádza k čiastočnému blokovaniu hlavných peších ťahov a väčšia skupina dokáže tento priestor zablokovať úplne. Na druhej strane, potenciál pre zhromažďovanie sa v tomto bode je vysoký a treba ho podporovať. Stačilo by priestor rozšíriť.

V súčasnosti sa v blízkosti sochy nachádza pomerne nedôstojné lavičkové sedenie. Odstránením zelene a rozšírením plochy vzniká stabilný zhromažďovací priestor dost veľký aj na akýkoľvek mestský mobiliár s výhľadom na sochu barlolámača. Toto riešenie v kombinácii s výberom správneho osvetlenia a spevnených plôch by dokázalo výrazne zlepšiť celkovú kvalitu priestoru. Osobitným problémom riešeného územia sú státi pre bicykle, ktoré by v ideálnom prípade mali byť riešené na začiatku Winterovej ulice v blízkosti lekárne Dr. Maxa.

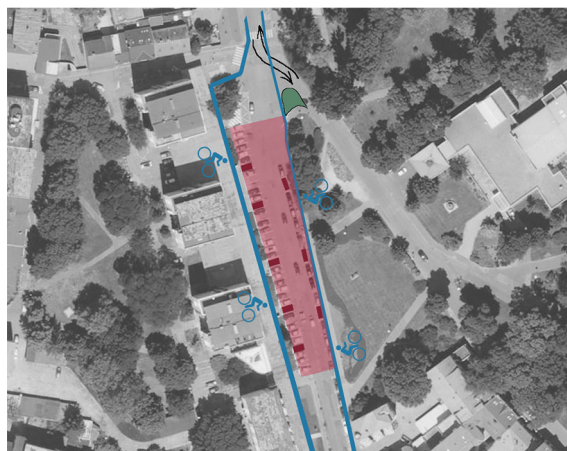
V blízkosti sa nachádza nedávno zreštaurovaná kúpeľná kaplnka, v ktorej pravidelne prebiehajú svadby. Vnímaným nedostatkom tejto stavby je prístup. Kedysi existovali tri prístupové cesty, dnes je len jedna, a to z boku. Tento významný priestor si zaslúži vstup, ktorý umožňuje návštevníkom prichádzať ku kaplnke priamo a byť tak v kontakte s hlavnou ulicou. Pridaním schodov a spevnenej plochy by tak aj kúpeľná kaplnka získala zaslúžený rešpekt.

Kolonáda je bariérou pre peších

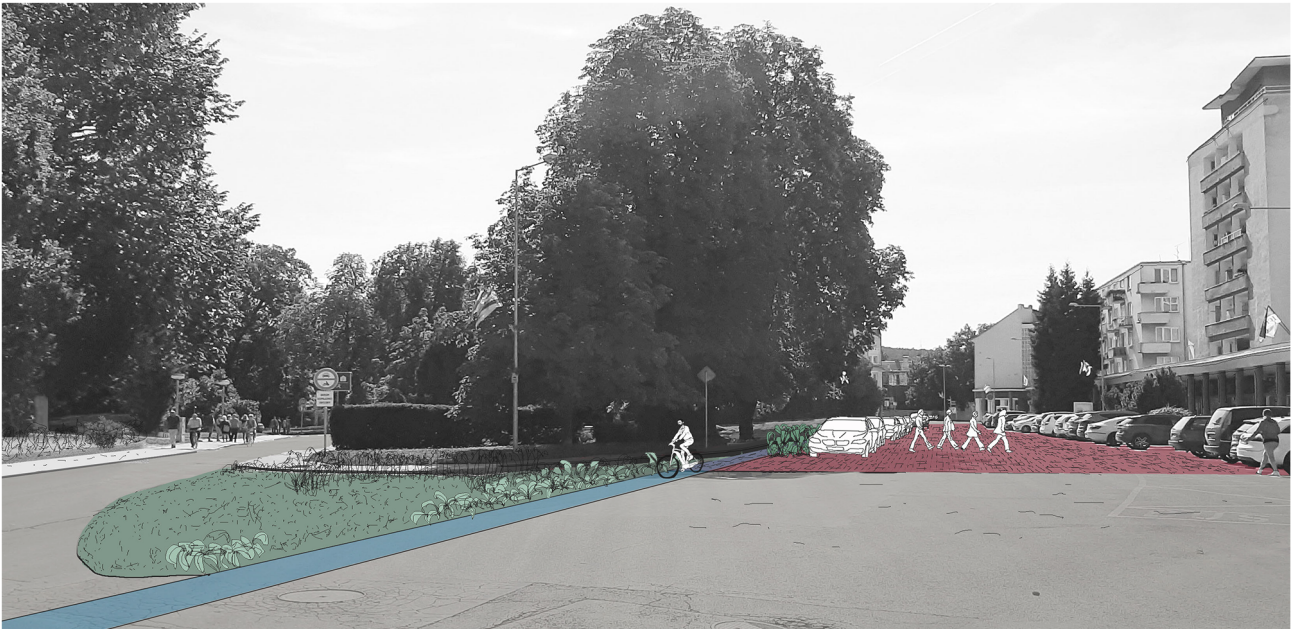
Obytný súbor Stred vznikol v roku 1962 podľa návrhu architekta Šavlika. Jeho súčasťou je aj kolonáda s obchodnými priestormi, ktorá je typickým prvkom každého kúpeľného mesta. V niektorých utopických plánoch sa uvažovalo s tým, že pod parkom medzi obytným súborom a kinom Fontána vznikne podzemné parkovisko. Táto idea sa nikdy nestala realitou a tento úsek Winterovej ulice je dnes v podstate prejazdným parkoviskom.

Stojace aj prechádzajúce autá sú bariérou pre chodcov. Pešie trasy, ktoré vedú z mestského parku len slabo nadväzujú na dva existujúce priechody pre chodcov. Vzniká množstvo nebezpečných situácií, pri ktorých cez širokú a zle prehľadnú cestu prebehujú aj vodiči parkujúcich áut. Potenciálne kolíznych miest je množstvo, preto ťažko hľadať vhodnú polohu pre ďalší priechod pre chodcov. Takto široká ulica je pre úzke centrum mesta zbytočná. Svojimi dimenziami nabáda šoférov k rýchlej jazde. Pre cyklistov je tiež jazda za zadnými časťami zaparkovaných áut nebezpečná. Na križovatke Beethovenovej ulice a Winterovej je umiestnených niekoľko parkovacích miest, ktoré daný priestor vizuálne blokujú

pre akéhokoľvek používateľa a vytvárajú tak obzvlášť nebezpečnú situáciu.

Keďže vznikom priechodov pre chodcov by muselo zmiznúť väčšie množstvo parkovacích plôch, navrhujeme zmeniť túto lokalitu na Obytnú zónu. V takejto zóne je maximálna povolená rýchlosť 20km/h, čo by bolo ešte podporené farebne alebo materiálno odlišným povrchom cesty. Popri kolonáde vedie chodník, ktorý môže byť zaradený do siete cyklotrás a po druhej strane môže vzniknúť cyklochodník priamo vedľa už existujúceho chodníka pre peších. Tu sa parkovanie zmení na čisto pozdĺžne a posunie smerom do vozovky tak, aby bola cesta rovnako široká v celom svojom profile. Vznikne tak pás zelene medzi parkovaním a cyklochodníkom. Na križovatke Beethovenovej a Winterovej ulice je navrhnuté zelené predĺženie ostrova, ktoré zmenší neprirodzene veľký dopravný priestor. V obytnej zóne sa po ceste môžu pohybovať chodci a šofér musí byť ostražitý tak isto, ako na parkovisku. A táto ulica teraz parkoviskom svojim spôsobom je.

Amfiteáter by mohol znovu ožiť, chýba mu len vhodný program

Na rozdiel od iných pustnúcich stavieb v centre mesta, ktoré sú v súkromnom vlastníctve, je v prípade amfiteátra majiteľom Mesto Piešťany, a má tak osud objektu vo svojich rukách. Aktuálny technický stav je vzhľadom na tridsať rokov bez údržby až prekvapivo dobrý, no ak ho chceme zachovať, je najvyšší čas zasiahnuť.

Pôvodný objekt, dokončený v roku 1959 podľa projektu M. M. Scheera a J. Rajchla, je zapísaný do zoznamu nehnuteľných pamätihodností mesta, čo udeľuje vlastníčkovi povinnosť “zachovávať dobrý technický, prevádzkový a estetický stav, ako aj vhodný spôsob využitia”. V roku 2012 bola vyhlásená verejná obchodná súťaž na prenájom, ročný nájom predstavoval necelých 12 tisíc eur. Táto čiastka vyšla zo znaleckého posudku, no zdá sa byť vzhľadom na stav objektu a objem úvodnej investície prehnaná a potenciálnych záujemcov pochopiteľne odradila. V konečnom dôsledku mesto nezískalo ani financie z prenájmu, ani zlepšenie priestoru pre svojich obyvateľov.

Navrhujeme postupovať v menších krokoch. Namiesto čakania na celkovú rekonštrukciu a nájomcu, ktorý si ju vezme na starosti, je v prvom rade potrebné zabezpečiť nevyhnutné opravy, aby sa stav objektu ďalej

ďalej nezhoršoval. Následne by bolo možné ponúknuť priestory v zadnej časti pod hľadiskom na krátkodobé prenájmy. Táto časť má príjemný kontakt s “námestíčkcom” za Amfiteátrom a je stavebne rozdelená na 5 menších jednotiek, ktoré by bolo možné prenajímať samostatne. Kľúčová je práve variabilita. Nájomca, ktorý by si vzal pod seba celý objekt pôjde do veľkého rizika, ale ak by mesto ponúkalo priestory jednotlivo, bude záujem napríklad v čase konania rôznych festivalov a trhov iste väčší. Namiesto stavby dočasného stánku by drobné prevádzky dostali možnosť využiť krytý priestor pod Amfiteátrom, vzniknuté zázemie rozšíri tiež možnosti využitia zelenej plochy bývalého hľadiska. Z drobných prenájomov by sa tak vrátil aspoň nejaký zisk do mestskej kasy a zároveň by táto časť parku začala pomaly ožívať a zlepšovať sa.

Piešťanský Amfiteáter má svoj genius loci a predstavuje prirodzený stretávací bod. Môže tu fungovať kaviareň, bar, pop-up obchod alebo dokonca galéria, trhy či letná čítareň. A v zime? Viete si predstaviť vianočné trhy bez obligátnych drevených domčekov, v srdci zasneženého parku?

Námestie pred školou v starých Piešťanoch by sa mohlo stať príjemnou piazzettou

Priestor pred dnešnou cirkevnou základnou školou pôvodne tvoril centrum obce Piešťany. Námestie sa v minulosti volalo "Marktplatz", trhové námestie. Historický charakter dodáva priestoru okrem pôvodnej zástavby a stĺpu hanby aj vzrastlá zeleň. Svojou polohou, históriou a mierkou je priestor jedinečným v kontexte Piešťan.

Napriek tomu, že sa priestor nachádza v centre starých Piešťan, vôbec nevyužíva svoj potenciál. Je lemovaný cestami, zaparkovanými autami a reklamnými nosičmi. V trojuhľnikovom priestore nemáte prečo tráviť čas a ak by ste aj chceli, nemôžete sa sem ani bezpečne a bezbariérovô dostať. Priestor je tiež nelogicky usporiadaný a bariérový. Pred budovou školy sa nachádza len minimálna rozptyľová plocha pre žiakov, ktorí vyjdú von hlavným vchodom. Toto je nebezpečné z hľadiska dopravy, ale aj komfortu pobytu. Žiaci v nevlúdnom prostredí bez zelene a lavičky nemajú ani kde počkať na rodičov či autobus. Priestor by však mohli užívať aj ostatní obyvatelia starých Piešťan, v tejto časti mesta kvalitný verejný priestor veľmi chýba.

Navrhujeme trojuhľník medzi cestami začleniť k priestoru pred cirkevnou základnou školou a vytvoriť tak lepšie využiteľné námestíčko so zeleňou, mobiliárom aj miestom na zastávku autobusu. Základom návrhu je zaslepenie jednej z ciest a vytvorenie predpriestoru školy. Druhá cesta sa stane obojsmernou. Vytvorením jednéhoúrovňového bezbariérového prechodu sa zlepší pešie prepojenie od kostola k Vršku a piazzetta by sa mohla napojiť na vydláždený priestor pri fare. Zelená plocha by sa zväčšila a dala by sa využiť napríklad aj na umiestnenie malého detského ihriska. Verejný zdroj vody, studnička pod stromom, by sa spolu so stĺpom hanby mohli dôstojne obnoviť a zapojiť do verejného priestoru. Vzniklo by tu príjemné starosvetské miesto, ktoré by vyzdvihovalo identitu starých Piešťan.

Urobme Námestie 1. mája konečne námestím

Kto vie, že v Piešťanoch sa nachádza Námestie 1. mája? Tento priestor v skutočnosti námestie ani nepripomína, vyše polovicu celkovej plochy zaberajú cesty. Námestie 1. mája je nepríjemným miestom pre vodičov, ale aj chodcov a cyklistov kvôli úzkym peším komunikáciám, chýbajúcim prechodom a neprehľadnej situácii. Napriek tomu sa na námestí konajú príležitostné kultúrne podujatia a nachádza sa tu niekoľko prevádzok, ktoré sem prinášajú život. Námestie má potenciál stať sa významným lokálnym centrom, stačila by aj malá zmena a priestor by sa mohol stať príjemnejším.

V územnom genereli dopravy z roku 2010 dopravní inžinieri konštatovali, že ideálnym riešením pre námestie by bol kruhový objazd. Mesto si v minulosti dalo vypracovať dopravnú štúdiu námestia s kruhovým objazdom, avšak pri dodržaní základných polomerov otáčania by kruhový objazd zabral väčšinu námestia ako aj existujúcu zeleň. Námestie by tým navždy stratilo svoju hodnotu a pobytový by sme ho už nenazvali.

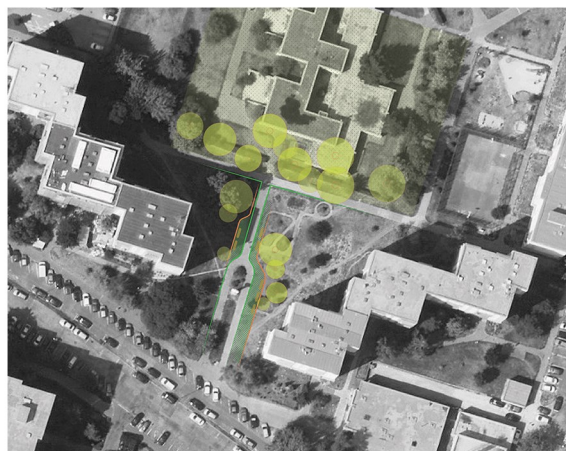
V návrhu zachovávame charakter námestia a existujúcu vzrastlú zeleň. Uvažujeme s vysunutými

nárožiami, ktoré zlepšujú prehľadnosť križovatky a zároveň chránia chodca. V severnej časti námestia vznikla jednosmerná premávka s cieľom zabrániť autám nebezpečnému vchádzaniu križom cez cestu. Vytvoril sa tak priestor pre šikmé parkovanie s dostatočnou kapacitou na presunutie parkovacích miest z južnej časti a uvoľnenie priestoru pre námestie.

Prevádzky, ktoré v území fungujú, majú potenciál v exteriéri združovať väčší počet ľudí. Rozšírenie chodníka a výsadba novej zelene, či už stromov alebo oddeľujúcich zelených pásov, spolu s prevádzkami vytvára ideálne podmienky na predmestský život. Samotný návrh obmedzuje niektorým rezidentom prístup autom, avšak v prípade potreby (napr. sťahovania) sa vozidlo k domu dostať vie. Atraktívne námestíčko by zvýšilo kvalitu života obyvateľom zo širokého okolia.

Obnova vnútroblokov na sídlisku Adama Trajana

Sídlisko Adama Trajana je najväčším sídliskom v piešťanskom okrese. Tvoria ho 8-poschodové panelové bloky bytov spolu so skupinou reštaurácií či supermarketov. Sídlisko je lokalizované na juhu Piešťan s výbornou dostupnosťou.

Obyvateľstvo sídliska zastupujú všetky vekové skupiny. Nachádza sa tu materská a základná škola, ktoré poskytujú vhodné prostredie pre rodiny s deťmi. Napriek tomu sídlisko trpí nedostatkom kvalitného verejného priestoru pre deti, seniorov či dospelých. Naprojektované vnútrobloky mali potenciál komunitného života a rozvoja susedských vzťahov. Bohužiaľ, detské ihriská či skupiny lavičiek zmizli spolu so zatvorením ôsmej základnej školy. Táto nefunkčná konštrukcia už vyše desaťročí narúša ideu vnútrobloku. Chabý stav prostredia medzi blokmi neláka mnohých obyvateľov vyjsť z ich príbytkov za účelom socializácie so susedmi.

Revitalizácia vnútrobloku pri ôsmej základnej škole by ho mohla pretvoriť na miesto stretnutia pre obyvateľov z okolitých panelových domov. Chodníky vedúce na autobusovú zastávku, do lekárne či supermarketu pretínajú námestie a tým sa toto miesto stáva

ideálnym stretávacím bodom. Mnoho lavičiek bolo v minulosti odstránených z pred panelových blokov kvôli narúšaniu nočného pokoja. Príčinou bola zlá koncepcia umiestňovania lavičiek v obytnom prostredí.

Námestie v našom návrhu má rozšírený chodník zo zatravnovacej dlažby spolu s drevenými lavičkami. Novovzniknuté námestie sa nachádza v bezpečnej vzdialenosti od blokov a tým zabezpečuje nerušený chod života ako v interiéri tak aj v exteriéri. Obyvatelia sídliska majú možnosť tráviť čas na námestí a pritom nerušiť súkromie a nočný klud nájomníkov bytov.

Rozpadávajúca budova základnej školy je nahradená funkčným parkom, ktorý prispieva ku kvalite života na sídlisku. Plocha areálu základnej školy má potenciál obohatiť život najmä deťom novými detskými ihriskami, ktoré sú zakomponované v zelenom parku. Výhľad z okna mnohých obyvateľov časti Adam Trajan bude premenený z rozpadnutej budovy na oázu zelene.

Zeleň na trhovisku pred kockou spríjemní nákup aj stretnutie so susedmi

Študentský kolektív z Katedry architektúry SvF, STU
P. Rigová, J. Pažická, S. Bezányiová

Plocha trhoviska sa nachádza pri OD Kocka na križovatke ulíc Andreja Hlinku a Žilinskej cesty. Obe komunikácie predstavujú dôležité dopravné tepny prechádzajúce cez mesto, a preto možno aj plochu trhoviska považovať za intenzívne navštevovanú. Napriek jeho významnej polohe neprináša obyvateľom okrem rýchleho nákupu a presunu ďalej iné možnosti trávenia času. Priestor zmysluplne nenadväzuje na okolité pešie ani cyklistické chodníky trasami. Chýba najmä prehľadné napojenie na zastávku hromadnej dopravy. Ďalším nedostatkom je rôznorodosť použitých stánkov, cez pôvodné otvorené konštrukcie, čiastočne uzavreté bunky až po plné hmoty, ktoré jednotnému vzhľadu riešeného priestoru veľmi nepridávajú na kvalite. Aktuálne je to miesto určené len na nákup bez možnosti stretávania sa po nákupe a bez dôvodu na trávenie voľného času na ploche trhoviska.

Pokúsila sme sa vytvoriť nové funkčnejšie usporiadanie jednotlivých stánkov, pričom ich počet zostal zachovaný, zároveň predajcovia nebudú stáť chrbtom k ulici či chodníkom, po ktorých sa ľudia denne pohybujú, ale naopak, aby ich stánky vytvorili akési bloky popretínané pešími ťahmi, ktoré chodca dovedú

k prechodu pre chodcov či k zastávke MHD. V strednom páse sme získali dostatok priestoru na vytvorenie nového živého verejného priestoru, kde si človek môže sadnúť, porozprávať sa s priateľmi alebo skonzumovať čerstvé potraviny nakúpené priamo na trhovisku. To zabezpečí doplnenie funkčného mobiliáru na miesta, ktoré nebudú brániť chodcom ani cyklistom. Riešený priestor je v návrhu tiež doplnený o zeleň, aby sa človek v prípade horúcejších letných mesiacov mohol skryť pred slnkom. Navrhnuté stromy, okrem slnečnej ochrany, prinesú ďalší život na šedú asfaltovú plochu trhoviska. Realizáciou tohto návrhu by sa trhovisku mohla prinavrátiť jeho pôvodná komplexná funkcia.

Podchod pri Kruhovke si po 7 rokoch zaslúži refresh

Študentský kolektív z Katedry
architektúry SvF, STU
T. Socha, M. Mičiak, P. Pelachy

Riešený podchod a jeho nadväzujúce komunikácie pre peších a cyklistov, ktoré sú situované v dôležitom mieste pod Krajinským mostom prepájajú obytnú oblasť s centrom mesta. Medzi najväčšie deficity samotného podchodu patrí vizuálny vzhľad povrchov stien, ktorý sa nezmenil od sprejerského graffiti workshopu od roku 2012. Konštrukčné riešenie samotného podchodu má za následok neprehľadnosť pri pohybe cez podchod. V podchode, ale aj v nadväzujúcom priestore, nie je jasne vymedzená regulácia systému trás pre peších a cyklistov. Nadväzujúce komunikácie majú dezorientačný charakter a tvoria fyzickú komunikačnú bariéru.

V riešenom území sme skoordinovali a doplnili potrebné cyklotrasy na nábreží, ktoré nasmerujú cyklistov až ku kolonádovému mostu a taktiež dotiahnutie cyklotrasy poza existujúce betónové ihrisko. Návrh eliminuje v minimálnej možnej miere prechod cyklistov cez podchod tak aby neznižoval ich komfort ale zvýšil prehľadnosť a eliminoval križovanie s pešími. V území pribudne rampa, ktorá vyrieši zmenu výškovej úrovne vedľa existujúceho schodiska.

Zeleň, ktorá sa nachádza v území prejde taktiež revitalizáciou aby bola adekvátna funkciu, v ktorej je umiestnená. Podchod je rozdelený do troch samostatných častí vyplnením priestoru medzi stĺpmi. Krajné polia podchodu slúžia oddelenie pre peších a cyklistov. Stredná časť slúži na prezentáciu umenia v meste. Pre zabránenie prechodu stredovou časťou cyklistami sú navrhnuté z dreva doplnené stabilným mobiliárom.

Prepojenie Winterovej ulice a Kolonády

Študentský kolektív z Katedry architektúry SvF, STU
S. Ladňáková, M. Rajčúková, E. Zaťková

Winterova ulica je centrálnou pešou zónu mesta Piešťany, pri Kolonáde sa spája a križuje s ulicou Rázusova, kde do pešieho ľahu vstupuje doprava. Ako hlavný problém vidíme nevyužitú a nedefinovanú betónovú plochu pred bývalým hotelom Lipa, ktorá nemá jasné funkčné využitie. Nedostatkom je aj ukončenie pešej zóny a znovuo tvorenie Rázusovej ulice, ktorá bola v minulosti sprístupnená iba pre MHD a chodcov.

Návrh sa sústreďuje na dopovedanie pešej zóny, revitalizáciu súčasnej betónovej plochy pred hotelom Lipa a bezpečný prechod chodcov pod Kolonádu. Počítame aj s opätovným uzatvorením Rázusovej ulice. Zjednotením povrchov, by mesto získalo ucelený systém centrálnej mestskej pešej zóny s regulovaným vjazdom a s bezpečnou nadväznosťou na dopravu a parkovanie.

Navrhované riešenie vychádza z pešieho prepojenia súčasnej pešej zóny na Winterovej ulici a Rázusovej ulice, na ktorej sa zmení funkčné využitie a uprednostní sa chodec, cyklista a mestská hromadná doprava, čím sa vylúči automobilová doprava.

Prepojenie Winterovej ulice a Kolonády bude zabezpečené, pre peších priamo do priestorov kolonády, širokým zvýšeným prechodom, čím sa sprehľadní dopravná situácia v tomto mieste, nebude dochádzať ku kolíziám a zvýši sa bezpečnosť ako pre vodičov tak aj chodcov a cyklistov. Priestor pred Hotelom Lipa by mal byť dotvorený vysokou zeleňou.

Keďže budovanie pešej zóny môže byť finančne náročné, ako medzikrok navrhujeme vyznačiť pešiu zónu iba vizuálne pomocou farebných kruhov umiestnených na betónovej ploche pred hotelom Lipa a Rázusovej ulici.

Predĺženie Winterovej ulice

Študentský kolektív z Katedry architektúry SvF, STU
B. Döményová, J. Valkovičová, M. Králik

Winterova ulica tvorí hlavnú kompozičnú os centrálnej mestskej zóny avšak naše pocity na jej začiatku a konci sú zmiešané. Keď prechádzame po Winterovej ulici smerom k nábrežiu, na konci pešej zóny v blízkosti fontány narazíme na parkovacie miesta a kruhový objazd s reklamnou plochou v strede, ktorý nám dáva jasné STOP a nutnosť vyklúčkovať sa malými chodníkmi do uličiek. Zbytočný kruhový objazd a parkoviská naokolo blokujú priamy prechod na nábrežie k nemocnici ako aj ku Kolonádovému mostu. Jeho posunutím nad nemocnicu, by sme získali prehľadnosť križovania pešej zóny s exponovanou cestou vedúcou k nemocnici. Možnosť vyloženia prevažne starších pacientov by riešili parkovacie miesta pri nemocnici s obmedzenou dĺžkou státia 30 min. Týmto jednoduchým zásahom by sme mohli pridať kus úžitkovej plochy pre ľudí a zabezpečiť prístup k vzácnej piešťanskej vode, ale aj zvýšiť bezpečnosť pri prechode áut k nemocnici a pohybu pacientov.

Ďalším dotvorením návrhu je zlepšenie priechodnosti nábrežia, ktorú sme dosiahli premiestnením cyklotrasy do spodnej časti

nábrežia. Napája sa tak na cyklotrasu pri brehu zo strany lodenice, plynule prejde popod Krajinský most a s chodcami sa spojí až pri kolonádovom moste. Priechodnosť nábrežia chodcami sa tak zlepší a zaujímavú prechádzku tu dotvára aj mólo s výhľadom na mosty a Váh.

Verejný priestor pred Mestským kultúrnym strediskom si zaslúži revitalizáciu

Študentský kolektív z Katedry architektúry SvF, STU

V. Lukáčová, G. Slovákova

Verejný priestor pred Mestským kultúrnym strediskom sa nachádza na rozhraní ulíc Námestie Janka Kráľa a Alexandra Dubčeka. Verejný priestor je tvorený rozptylovou plochou pred objektom MSKS a parkom, ktorý sa nachádza oproti. Park je rozdelený na tri časti. Z jednej strany je ohraničený komunikáciou a z druhej rodinnými domami. V parku sa nachádza nefunkčná fontána s lavičkou.

Problém tvorí nevyužitý priestor pred budovou kde je takmer celý priestor zatrávnený. Absencia kontaktu s parkom oproti je spôsobená hlavne chýbajúcim chodníkom, ktorý by naviedol chodca od vstupu objektu priamo do parku.

Na chodníkoch, ktoré sa nachádzajú popri komunikácii sú všade zaparkované autá.

Je to následkom toho, že v okolí je veľmi málo parkovacích miest. V strede križovatky sa nachádza trojuholníkový ostrovček, ktorý vytvára kruhový objazd. Vzhľadom na to, že v tejto časti mesta je dopravná situácia kľudná, považujeme za rozumnejšie vytvoriť bežnú križovatku.

Zrušením ostrovčeka sme dosiahli vytvorenie kružovatky a plochu, kde bola predtým komunikácia sme pridali k rozptýlnemu priestoru pred budovou MSKS. Takto vytvorený priestor sme vydláždili a nasadili stromy v určitom rastrí. Pridali sme chýbajúci spomínaný chodník, ktorý spája kultúrne stredisko a park v jednej osi zakončený prechodom pre chodcov. Zeleň, ktorá sa nachádzala pri čelnej fasáde budovy navrhujeme odstrániť. Po stranách vstupu do budovy sme navrhli upravený trávnik. Takto vytvorený stretávací priestor sme doplnili stojanmi na bicykle. Prechod pre chodcov sme navrhli z oboch strán, rovnako ako parkovacie státiťa kolmo ku komunikácii.

V súčasnosti sa prevažne využíva pre vstup do objektu zadný vchod. Úpravami mestskej akupunktúry sme dosiahli to, že sa menej využívaný vstup opäť môže stať hlavným a stretávací plocha pred kultúrnym strediskom vizuálne komunikuje s príľahlým parkom.

Mestská akupunktúra
Piešťany

Autori: Adela Klčová, Lívia Gažová, Eva Rohoňová, Matthias Arnould, Nikola Beim, Pavol Pilař

Editor: Matthias Arnould

Spolupráca: Ing. arch. Zuzana Nádaská, PhD. a študenti Katedry architektúry SvF STU _ P. Rigová, J. Pažická, S. Bezányiová, T. Socha, M. Mičiak, P. Pelachy, S. Ladňáková, M. Rajtúková, E. Zařková, B. Döményová, J. Valkovičová, M. Králik, V. Lukáčová a G. Slováková pod vedením Zuzany Nádaskovej, Pavla Pilařa a Matthiasa Arnoulda

Bez jazykovej korektúry

Vydavateľstvo: Pre-um, o.z.

Rok: 2019

Tlač: PN Print

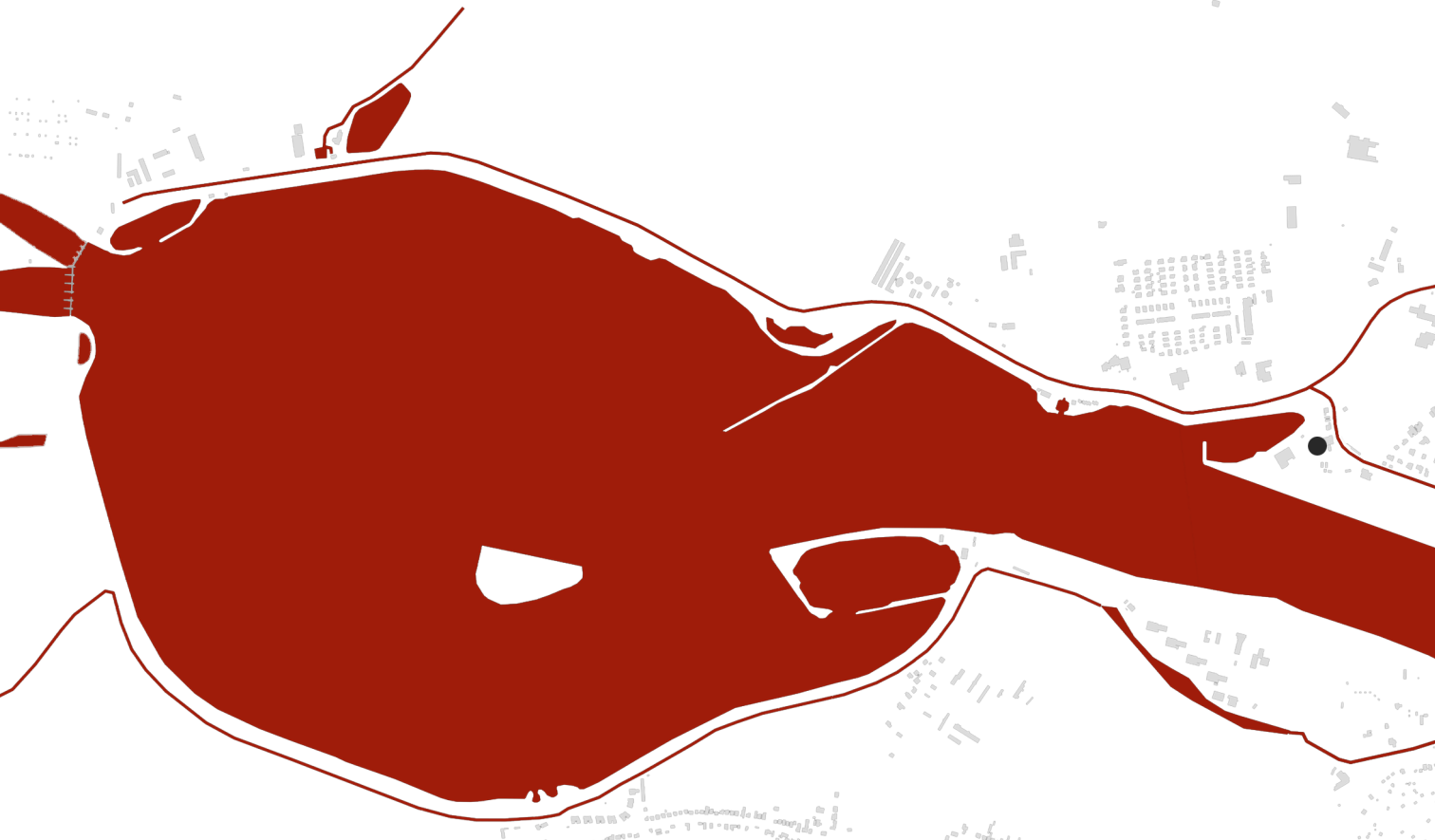
Náklad: 100 ks

Prvé vydanie

ISBN 978-80-89954-06-3

Publikácia vyšla s finančnou podporou mesta Piešťany

ISBN 978-80-89954-06-3

9 788089 954063